

Logopeda radzi

Rozwój mowy nie przebiega u wszystkich dzieci jednakowo. U jednych szybciej, u innych wolniej. Niejednakowa jest też kolejność przyswajania sobie przez dziecko poszczególnych głosek. Stopień rozwoju mowy zależy od wpływu środowiska oraz od psychofizycznego rozwoju dziecka.

U znacznej jednak liczby dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (ok. 30%) występują zaburzenia i opóźnienia rozwoju mowy, Normą rozwojową jest, jeśli dziecko w wieku:

- 3 lat — porozumiewa się prostymi zdaniami, wymawia wszystkie samogłoski i spółgłoski [p, pi, b, bi, m, mi, n, ni, f, fi, w, wi, t, d, n, l, li, ś, ź, ć, dź, j, k, ki, g, gi, ch];
- 4 lat — wymawia [s, z, c, dz];
- 5-6 lat — wymawia [sz, ź, cz, dź, r];
- 7 lat — ma utrwaloną poprawną wymowę wszystkich głosek oraz opanowaną technikę mówienia.

Jak postępować, aby rozwój mowy dziecka przebiegał prawidłowo.

- **Wypowiedzi osób z najbliższego otoczenia powinny być poprawne.** Do dziecka należy mówić powoli, wyraźnie. Należy unikać języka dziecinnego (spieszczania) w trakcie rozmowy z dzieckiem.
- W okresie kształtowania mowy dziecko nie powinno kontaktować się z osobami, które mają wady wymowy, ponieważ wadliwa wymowa otoczenia wywołuje i utrwała wadliwą wymowę dziecka.
- Dziecko powinno reagować na aktywność uczuciową i słowną otoczenia. Gdy brak takiej reakcji, można podejrzewać niedosłuch. Konieczna jest wtedy kontrola lekarska.
- **Nie należy gasić naturalnej skłonności dziecka do mówienia obojętnością, cierpką uwagą, lecz słuchać uważnie wypowiedzi, zadawać dodatkowe pytania, co przyczyni się do korzystnego rozwoju mowy.**
- **Nie wolno poprawiać wymowy dziecka, żądać by kilkakrotnie powtarzało dane słowo, zawstydząć, karać za wadliwą wymowę.** Hamuje to chęć do mówienia, a co za tym idzie w konsekwencji dalszy rozwój mowy.
- **Wskazane jest częste opowiadanie dziecku bajek, czytanie, wspólne oglądanie filmów i rozmawianie na ich temat.**

- Nie należy zaniedbywać chorób uszu, gdyż nie leczone mogą powodować niedosłuch, a w następstwie dyslalię lub niemotę.
- Jeśli dziecko ma nieprawidłową budowę narządów mowy (rozszczypy warg, podniebienia, wady zgryzu lub uzębienia), konieczne jest zapewnienie opieki lekarza specjalisty, gdyż wady te są przyczyną zaburzeń mowy.
- **Dziecka leworęcznego nie należy zmuszać do posługiwania się ręką prawą w okresie kształtowania się mowy.** Prowadzi to często do zaburzeń mowy, a w szczególności do jąkania.
- Nie należy wymagać zbyt wczesnego wymawiania poszczególnych głosek, ponieważ dziecko zmuszane do artykulacji zbyt trudnych dla niego głosek, często zaczyna je zniekształcać, wymawiać nieprawidłowo. Tworzymy u dziecka w ten sposób błędne nawyki artykulacyjne, trudne do zlikwidowania. Jeśli dziecko osiągnęło już wiek, w którym powinno daną głoskę wymawiać, a nie robi tego, zasięgnijmy porady logopedy. Nie opierajmy się wyłącznie na niezbyt fachowych pod tym względem diagnozach lekarskich.

Zalecenia nie tylko logopedyczne, skierowane do rodziców

MAMO, TATO !!!

1. **Rozmawiaj ze mną, opowiadaj, co robisz.** Mów powoli i wyraźnie, śpiewajmy piosenki i tańczymy. Dziecko powinno znać wiele zabaw paluszkowych, wliczanek, wierszyków. Uczmy się słuchać- muzyki, a także różnych dźwięków i odgłosów przyrody.
2. **Pamiętaj - karmienie piersią, picie z kubeczka oraz żucie i gryzienie przyczynia się do prawidłowego kształtowania mowy.** Zachęcaj dziecko do jedzenia twardych pokarmów (np. marchewki, skórki od chleba)
3. **CODZIENNIE CZYTAJ DZIECKU KSIĄŻKI !!** Zachęcaj dziecko do ich opowiadania, a z czasem do samodzielnego czytania. Ty też czytaj dla własnej przyjemności- w końcu jesteś wzorem dla swojego dziecka !!!
4. **Ogranicz oglądanie TV i zabawy przy komputerze !!!!!!!!!!!**
5. **Gimnastykuj narządy artykulacyjne w formie zabawy** np.: kłaskajcie, dmuchajcie, chuchajcie, parszajcie itp. Naśladujcie głosem i ruchem zwierzęta.
6. **Malowanie, rysowanie, lepienie, zabawy ruchowe i ...prace w kuchni to wspaniałe ćwiczenia logopedyczne. Ważny jest komentarz słowny i wesola zabawa.**
7. **Zapewnij dziecku zabawki dydaktyczne dostosowane do wieku (klocki, układanki i loteryjki obrazkowe, literowe, puzzle.....).**
8. **Stwarzajmy dziecku okazję do wypowiedzenia tego, co przeżyło.**

Korekcja wad wymowy polega na:

- ✓ **usprawnianiu narządów artykulacyjnych (języka, warg, podniebienia miękkiego);**
- ✓ **ćwiczeniach oddechowych;**
- ✓ **kształtowaniu słuchu fonematycznego (wysłuchiwanie i różnicowanie dźwięków mowy);**
- ✓ **wywoływaniu, korygowaniu i utrwalaniu prawidłowej wymowy głosek w izolacji, sylabie, wyrazie, zdaniu i dłuższych wypowiedziach.**
- ✓ **automatyzacji prawidłowej wymowy nie tylko pod uchem logopedy w gabinecie, ale na co dzień w różnych sytuacjach życiowych.**

Ustalany jest sposób utrwalania w domu przez ucznia przeprowadzonych wcześniej w gimnazjum ćwiczeń i określany zakres obowiązków w tych czynnościach rodziców.

Logopeda Danuta Baniewicz

Tel. 865622406

Gimnazjum im. K. Parczewskiego
w Niemenczynie

Logopeda radzi

Niemenczyn, 2014-09-03